

ED073

รูปแบบการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (ห้องเรียนขอบฟ้ากว้าง)

โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

The Inclusive Education Model for the Children with Special Needs

(Khob Fah Kwang Classroom) Wat Klang Municipal School

at the Education Office of Khon Kaen Municipality

ดร.สุพัฒน์ เหล่าชัย¹

ดร.ศิริบุญเชื้อ เหล่าชัย²

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (ห้องเรียนขอบฟ้ากว้าง) โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น 2) เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ(ห้องเรียนขอบฟ้ากว้าง)โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่นเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เครื่องมือวัดในเชิงคุณภาพได้แก่การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เจาะลึกและการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม เครื่องมือวัดเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามวัดความรู้ของนักเรียนในเรื่องเพื่อนที่มีความต้องการพิเศษ แบบวัดความรู้ของครูในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมในโรงเรียน แบบวัดเจตคติของนักเรียนต่อเพื่อนที่เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษและแบบวัดเจตคติของครูผู้สอนต่อการรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนรวมในโรงเรียน การบวนการวิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะคือ ระยะเตรียมการระยะกำหนดแนวทางและวางแผนแก้ไขปัญหา ระยะดำเนินการและระยะประเมินผล

ผลการวิจัยที่ได้มีดังนี้

1. โรงเรียนยังมีปัญหาในการจัดการเรียนรวมในส่วนของขาดความรู้ของครูในเรื่องการคัดกรองเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทมีความบกพร่องทางด้านการเรียนรู้และสมาธิสั้นชนิดปกติ ความรู้ในเรื่องเทคนิคการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ความรู้เรื่องของการกระตุ้นพัฒนาการเบื้องต้นเด็กนักเรียนปกติมีเจตคติที่ไม่ดีต่อเพื่อนที่เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กที่มีความต้องการพิเศษเองยังปฏิเสธความบกพร่องของตัวเองอยู่ทำให้ไม่ได้รับความช่วยเหลือและผู้ปกครองที่ยังขาดการเอาใจใส่ช่วยเหลือบุตรหลานของตนเองอย่างเต็มที่

^{1,2}อาจารย์ประจำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย

2. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรวมในการวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาวิธีการที่เหมาะสมสามารถแก้ไขปัญหาได้จริงตรงตามสภาพการณ์ที่เป็นจริง สนับสนุนส่งเสริมให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวมเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยตั้งแต่การคิดค้นหาปัญหา การแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายในและภายนอกโรงเรียนเกิดเป็นโครงการในการแก้ปัญหา 7 โครงการได้แก่โครงการคัดกรองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โครงการเทคนิคการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท โครงการเพื่อนช่วยเพื่อน โครงการสร้างเจตคติที่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้แก่เด็กปกติ โครงการให้ความรู้เด็กที่มีความต้องการพิเศษในเรื่องการพัฒนาการควบคุมตนเอง โครงการส่งเสริมพัฒนาการด้านการรับรู้สัมผัสและการใช้กล้ามเนื้อ ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาปัจจัยภายในโรงเรียนและโครงการผู้ปกครองสอนลูกซึ่งเป็นโครงการพัฒนาปัจจัยภายนอกโรงเรียนในการดำเนินโครงการทุกโครงการ มีการประเมินผลร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและผู้รับผิดชอบโครงการในระหว่างการดำเนินงาน 3 รอบเพื่อนำปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปปฏิบัติใหม่จนบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

3. การใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมและเทคนิค F.S.C. สามารถสนับสนุนส่งเสริมให้ฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตั้งแต่การค้นหาค้นหาปัญหาและความต้องการการกำหนดแนวทางและวางแผนในการแก้ปัญหาค้นหาปัญหาและการประเมินผลทำให้ฝ่ายต่างๆเกิดการเรียนรู้จากการกระทำด้วยตนเองซึ่งนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรวมในชุมชนของตนเองอย่างยั่งยืน

4. ได้รูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนกรณีศึกษาคือ ห้องเรียนขอบฟ้ากว้าง โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ, โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง

Abstract

This research aimed to 1) To study the condition and problems of the school to teaching and learning for children with special needs (Khob Fah Kwang Classroom) Wat Klang Municipal School at the Education Office of Khon Kaen Municipality 2) To study the performance of teaching and learning for children with special needs (Khob Fah Kwang Classroom) Wat Klang Municipal School at the Education Office of Khon Kaen Municipality by using data collection and using qualitative and quantitative methods. Qualitative measurement tools include group discussion, in-depth interviews and participatory and non-participatory observation. Qualitative measurement tools was the questionnaire measuring students' knowledge of special needs mates measured the teachers' knowledge of teaching children with special needs were included in the school, measuring the students' attitudes

toward the children who have special needs and attitudes of teachers towards receiving special needs children were included in the school. The research was divided into 4 phases: There was the preparation period; Term definition guideline and problem solving; Operating period and Evaluation phase.

The results are as follows:

1. The school also has been problems in inclusive education in part of the lack of teachers knowledge in the screening of children with special needs, learning disabilities, and attention deficit hyperactivity disorder. Techniques for teaching children with special needs knowledge of primary developmental impulses regular school children have a bad attitude towards needy childhood friends.

2. The development of the integrated learning management model in this research is the development of the appropriate method to solve the real problem in accordance with the actual situation, supporting all parties involved inclusive education were in the research process for including finding problems and solutions to solving problems from internal and external factors and school was born as a project to solved 7 projects. These include: 1) The screening project for children with special needs 2) The project of technique teaching for children with special needs each type 3) The project friend helps a friend. 4) The project to create good attitude towards children with special needs to normal children. 5) The project to educate children with special needs for development of self-control. 6) The project for promote development with feeling side and muscle that was a development project for internal factor of school. And 7) The project of parental involvement teaching their children that was a project to develop external factors to implementation project, all projects were jointly with evaluated by the researcher and the responsible person, the project during the 3 rounds of implementation to solved the problems and anything that happens was to be revised and re-implemented to achieve the objectives of the project.

3. Using participatory action research process and technique of F.S.C. can support various departments that all parties involved in engaging in activities ranging from finding problems that needs to setting the guidelines and planning on solutions to solved the problems for evaluating how to make different parties for self-directed learning which to development of integrated inclusive learning in their own sustainable communities.

4. There was inclusive education model for children with special needs the case study was (Khob Fah Kwang Classroom) Wat Klang Municipal School at the Education Office of Khon Kaen Municipality.

Keywords : The Inclusive Education Model for the Children with Special Needs, Wat Klang Municipal School

1. บทนำ

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ถ้าได้รับโอกาสในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความพิการของเขา แนวการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่สำคัญ คือ ให้โอกาสเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนร่วมกับคนปกติในโรงเรียนปกติและดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนร่วมกับบุคคลอื่นๆ การจัดเรียนรวมในโรงเรียนจึงถือเป็นก้าวสำคัญของต้นเรื่องการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย ในการจัดการเรียนร่วมนั้น เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เข้าเรียนร่วมนั้นใช้เวลาส่วนใหญ่ในห้องเรียนปกติร่วมกับเพื่อนปกติ แต่ไม่ได้หมายความว่าเด็กทุกคนได้เรียนรู้หลักสูตรเดียวกัน แต่เด็กเรียนร่วมกันด้วยการปรับหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการเฉพาะคน จากผลการศึกษาวิจัยในต่างประเทศยืนยันว่า การศึกษาแบบเรียนร่วมนั้นให้ประโยชน์ทั้งด้านวิชาการและสังคมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเป็นประโยชน์ต่อเด็กปกติด้วย (Stainback & Stainback, 1996)

เด็กที่มีความต้องการพิเศษส่วนใหญ่มองหาโอกาสทางการศึกษา รัฐสามารถจัดให้ได้เรียนเพียง

ร้อยละ 5.43 เท่านั้น ส่วนเด็กที่มีโอกาสทางการศึกษาส่วนใหญ่ก็ได้รับการศึกษาที่ไม่เหมาะสมกับความพิการ หรือไม่ตอบสนองต่อความต้องการพิเศษของเขา ทำให้ไม่สามารถพัฒนาได้เต็มศักยภาพที่มีอยู่ ไม่สามารถพัฒนาไปสู่ความเป็นอิสระ แต่กลับกลายเป็นผู้ใหญ่ที่เป็นภาระให้แก่ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ ที่ต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายมากมายในการดูแลบุคคลเหล่านี้ไปตลอดชีวิต (ดารุณี อุทัยรัตนกิจ และคณะ, 2556) ดังนั้นการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในระดับอนุบาลศึกษาและประถมศึกษาจึงมีความสำคัญมากที่สุด และเป็นช่วงสำคัญที่เด็กและผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้องจะได้ค้นพบความสามารถและข้อบกพร่อง อันจะนำไปสู่การพัฒนาเด็กได้ตามศักยภาพในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาต่อไป

จากปัญหาที่เกิดขึ้นอันมีสาเหตุมาจากปัจจัยภายในและภายนอกโรงเรียนนั้นทำให้เด็กรวมทั้งพ่อแม่ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษมีความสิ้นหวังในระบบการศึกษา เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีศักยภาพสูงจำนวนมากต้องออกจากระบบโรงเรียนโดยไม่จบชั้นมัธยมศึกษาชั้นสูงๆที่เขามีศักยภาพที่จะเรียนรู้ได้ (กองทุนรัฐวัฒนต้นมณีเพื่อสิทธิคนออทิสติก.2556) การสร้างความตระหนักของบุคคลในสังคมถึงความสำคัญและ

ความจำเป็นของการจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ จะก่อให้เกิดความร่วมมือและการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพขององค์กรต่างๆในสังคม ความรู้และทักษะในเรื่องกระบวนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษของครู ผู้บริหารโรงเรียน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญที่สุด และส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพของการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การจัดการฝึกอบรมครูและผู้บริหารให้มีสมรรถนะ (Competencies) ที่สำคัญคือ มีความรู้ลึกซึ้งเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท กระบวนการจัดการเรียนร่วม การปรับหลักสูตรการเรียนร่วม และการทำงานเป็นทีมกับนักวิชาชีพสาขาอื่นๆ จึงมีความสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้สูงสุดของนักเรียน (ดารณี อุทัยรัตนกิจ และคณะ. 2556) (สุภาพร ชินชัย. 2550) ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า การจัดการเรียนร่วมให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องการการสนับสนุนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง การใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) ในการพัฒนาจึงเป็นทางเลือกที่ผู้วิจัยคาดว่าจะสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรวมให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (ห้องเรียนขอบฟ้ากว้าง) โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

2. เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (ห้องเรียนขอบฟ้ากว้าง) โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

3. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

1.1 เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

1.2 การจัดการศึกษา

2. รูปแบบการจัดการเรียนร่วม

2.1 การจัดการเรียนร่วมในประเทศไทย

2.1.1 การเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท

2.1.2 การเรียนร่วมแบบรวมพลัง

2.2 การจัดการเรียนร่วมในต่างประเทศ

2.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการจัดการศึกษาแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

3. แนวคิดความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน

4. แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มและการรวมกลุ่ม

5. แนวคิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

6. แนวคิดการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
แบบมีส่วนร่วม

4. วิธีดำเนินการ

เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนร่วม
สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (ห้องเรียนขอบ
ฟ้ากว้าง) โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง สำนัก
การศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น ให้ประสบ
ผลสำเร็จได้ตามสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในโรงเรียน
และชุมชน โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ
แบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาของ
โรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มี
ความต้องการพิเศษ (ห้องเรียนขอบฟ้ากว้าง)

ระยะที่ 2 ศึกษาผลการดำเนินงานการ
จัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการ
พิเศษ (ห้องเรียนขอบฟ้ากว้าง) โรงเรียนเทศบาลวัด
กลาง สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

5. ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษา
รูปแบบการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความ
ต้องการพิเศษ (ห้องเรียนขอบฟ้ากว้าง) โรงเรียน
เทศบาลวัดกลาง สำนักการศึกษา เทศบาลนคร
ขอนแก่น ตามขอบข่ายงาน คือ การคัดกรองเด็ก
พิเศษเป็นรายบุคคล การเขียนแผนการจัด
การศึกษาเฉพาะบุคคล การเขียนการจัดทำ
แผนการสอนเฉพาะบุคคล การใช้สื่อและการวัดผล
ประเมินของเด็กพิเศษตามความบกพร่องของเด็ก
พิเศษ โดยใช้รูปแบบการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วน
ร่วม (Participatory Action Research : PAR)

โดยมีขั้นตอนการวิจัย 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการ
วิเคราะห์ปัญหาและสภาพเกี่ยวกับการจัดการเรียน
ร่วมของโรงเรียน ขั้นตอนการกำหนดแนวทางและ
วางแผนแก้ปัญหา ขั้นวางแผน (Plan) ขั้น
ดำเนินการและสังเกตการณ์ (Act and Observe)
และขั้น ตัดจาม และ ประเมินผล (Reflect)
ผลการวิจัยที่ได้มีดังนี้

1. โรงเรียนยังมีปัญหาในการจัดการ
เรียนรวมในส่วนของขาดความรู้ของครูในเรื่อง
การคัดกรองเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทมี
ความบกพร่องทางการเรียนรู้และสมาธิสั้นชน
ชาติ ทัศนคติ ความรู้ในเรื่องเทคนิคการสอนเด็กที่มี
ความต้องการพิเศษ ความรู้เรื่องของการกระตุ้น
พัฒนาการเบื้องต้นเด็กนักเรียนปกติมีเจตคติที่ไม่ดี
ต่อเพื่อนที่เป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กที่มี
ความต้องการพิเศษเองยังปฏิเสธความบกพร่อง
ของตัวเองอยู่ทำให้ไม่ได้รับความช่วยเหลือและ
ผู้ปกครองที่ยังขาดการเอาใจใส่ช่วยเหลือบุตรหลาน
ของตนเองอย่างเต็มที่

2. การพัฒนารูปแบบการจัดการ
เรียนรวมในการวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาวิธีการที่
เหมาะสมสามารถแก้ไขปัญหาได้จริงตรงตาม
สภาพการณ์ที่เป็นจริง สนับสนุนส่งเสริมให้ทุกฝ่าย
ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรวมเข้ามามี
ส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยตั้งแต่การคิดค้นหา
ปัญหา การแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจาก
ปัจจัยภายในและภายนอกโรงเรียนเกิดเป็น
โครงการในการแก้ปัญหา 7 โครงการได้แก่
โครงการคัดกรองเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
โครงการเทคนิคการสอนเด็กที่มีความต้องการ
พิเศษแต่ละประเภท โครงการเพื่อนช่วยเพื่อน

โครงการสร้างเจตคติที่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้แก่เด็กปกติ โครงการให้ความรู้เด็กที่มีความต้องการพิเศษในเรื่องการพัฒนาการควบคุมตนเอง โครงการส่งเสริมพัฒนาการด้านการรับรู้ความรู้สึกและการใช้กล้ามเนื้อซึ่งเป็นโครงการพัฒนาปัจจัยภายในโรงเรียนและโครงการผู้ปกครองสอนลูกซึ่งเป็นโครงการพัฒนาปัจจัยภายนอกโรงเรียนในการดำเนินโครงการทุกโครงการ มีการประเมินผลร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและผู้รับผิดชอบโครงการในระหว่างการทำงาน 3 รอบเพื่อนำปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปปฏิบัติใหม่จนบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

3. การใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมและเทคนิค F.S.C. สามารถสนับสนุนส่งเสริมให้ฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตั้งแต่การค้นหาปัญหาและความต้องการการกำหนดแนวทางและวางแผนในการแก้ปัญหาการลงมือปฏิบัติและการประเมินผลทำให้ฝ่ายต่างๆเกิดการเรียนรู้จากการกระทำด้วยตนเองซึ่งนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรวมในชุมชนของตนเองอย่างยั่งยืน

4. ได้รูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนกรณีศึกษาคือห้องเรียนขอบฟ้ากว้าง โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น

6. การอภิปรายผล

ผู้วิจัยนำเทคนิคการประชุมระดมแนวคิดเพื่อสร้างอนาคตร่วมกัน (F.S.C.) เป็นเทคนิคการ

ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนา เป็นกระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้แทนกลุ่มหลายประเภท หลายระดับ ซึ่งต่างก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ มาร่วมกันทำงานโดยนำประสบการณ์ของแต่ละคนมาสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันในเรื่องนั้น และได้แผนหรือแนวทางในการปฏิบัติให้ไปถึงวิสัยทัศน์ของกลุ่ม เป็นกระบวนการที่ใช้อนาคตเป็นจุดประสงค์ในการทำงาน แทนการใช้ปัญหาและการแก้ปัญหาเป็นตัวตั้งในการทำงานซึ่งมักทำให้เกิดการขัดแย้ง F.S.C. ช่วยทำให้เป้าหมายและแนวทางของกลุ่มมีความชัดเจนมากขึ้น (ธีระพงษ์ แก้วหสวงษ์.2556) ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจ ปัจจัยองค์ประกอบ เหตุการณ์ในอดีตที่มีผลต่อสภาพปัจจุบันและแนวโน้มที่มีผลต่ออนาคต ทุกคนเห็นภาพรวมเป็นภาพเดียวกันหมด เกิดวิสัยทัศน์ในอนาคตร่วมกัน เป็นการขยายเครือข่ายมีสัมพันธภาพที่ดี เข้าใจและเห็นคุณค่าซึ่งกันและกัน ความคิดทุกอย่างอยู่ในสมองของทุกคน และตระหนักว่าทุกคนลงเรือลำเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายปลายทางร่วมกัน มีแผนงานที่ชัดเจนร่วมกัน จากผลการดำเนินการวิจัย พบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมทุกฝ่ายให้ความร่วมมือดีมาก มีการเสนอความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง สนุกสนาน มีความคิดร่วมกันในเชิงบวกที่จะร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับการศึกษาของบรรจง ปัทมาลัย (2550) ที่จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ โครงการพันธะสัญญาาร่วมสร้างอนาคต พัฒนาคูณธรรมจริยธรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเชียงกลมวิทยา ใช้รูปแบบบูรณาการจากการทำ Future Search

Conference เป็นแนวทางในการดำเนินการในโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า หลังจากสะท้อนสิ่งที่โรงเรียนควรเร่งรัดในการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาแล้ว มีการนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่มเพื่อโรงเรียนจะได้ถือเป็นพันธะสัญญาที่จะพัฒนาให้เห็นผลต่อไป

7. สรุปและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย พบว่า การที่จะส่งเสริมพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพ ควรมีการส่งเสริมให้ฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนเข้ามีส่วนร่วม ทั้งตัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อนักเรียนที่เป็นเด็กปกติ ครูทุกคนในโรงเรียน ผู้ปกครอง และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น นักกิจกรรมบำบัด นักกายภาพบำบัด นักการศึกษาพิเศษ เป็นต้น เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ คิดถึงปัญหาในการดำเนินงาน วางแนวทางการแก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติตามที่ได้ร่วมกันวางแผน รวมทั้งติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถปฏิบัติได้จริงตามสภาพการณ์ที่เป็นอยู่จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อใช้พัฒนาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนกรณีศึกษา ซึ่งได้ผลเป็นที่น่าพอใจ จึงควรมีการนำรูปแบบการวิจัยไปใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนอื่นที่มีบริบทที่แตกต่างกัน เพื่อเป็นการยืนยันความเหมาะสมของกระบวนการ เป็นการนำไปสู่รูปแบบที่ดีที่สุด

สามารถนำไปเผยแพร่แลกเปลี่ยนและปรับใช้ในโรงเรียนต่างๆทั่วประเทศ

2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

8. บรรณานุกรม

1. กองทุนรัฐวิวัฒน์ต้นมณีเพื่อสิทธิคนออทิสติก. 2556. การเคลื่อนไหวผลักดันรัฐ/สังคม ทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่. (ออนไลน์). แหล่งที่มา <http://www.autisticthailand.com/content/mainmenu2007.htm>.
2. ดารณี อุทัยรัตนกิจและคณะ. 2556. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติก. ในเอกสารประกอบการประชุมวิชาการวิทยาการก้าวหน้าในกุมารเวชศาสตร์ ครั้งที่ 2. วันที่ 11-13 กันยายน. กรุงเทพฯ. แพทยสมาคมแห่งประเทศไทย.
3. บรรจง ปัทมาลัย. 2550. วิจัย KM ในโรงเรียน. ออนไลน์. แหล่งที่มา <http://researchers.in.th/blog/schoolkm/409>.
4. สุภาพร ชินชัย. 2550. การศึกษาแนวทางการดูแลบุตรของผู้ปกครองเด็กกลุ่มออทิสติก. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
5. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. 2550. การพัฒนาศักยภาพบุคคลที่มี

6. ความบกพร่องทางการเรียนรู้สมาธิสั้น และออทิซึม. กรุงเทพฯ: ภารกิจโครงการและประสานงานวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553. **กรอบการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความต้องการพิเศษ.** กรุงเทพฯ. สำนักนายกรัฐมนตรี.
7. Stainback, S.,&Stainback, W. (1996). **Curriculum consideration in inclusive classroom: Facilitating learning for all students.** Baltimore: Paul H. Brooks.: 45-47.